

Lone Dybkjær (RV):

Da mit partis ordfører i denne sag, hr. Svend Haugaard, ikke er til stede i dag, skal jeg på hans vegne fremsætte det radikale venstres kommentarer til dette forslag, selv om det bliver med mine egne ord.

Vi er enige i, at uddannelserne løbende må revideres, og i nogle tilfælde må de naturligtvis også reformeres. Det er ikke altid nemt at sige, hvad der egentlig er vigtigst, hvad der skal prioriteres inden for hele denne sektor, men vi er enige med den grundtanke, der ligger i det forslag, der her er lagt frem, at det er meget vigtigt, at vi nu satser på dem, der ingen uddannelse får, og dem, der ikke fik nogen uddannelse. Om man så vil vælge at kigge specielt på det 10.-12. skoleår ud fra denne vinkel eller gå direkte til voksenundervisningen, er naturligvis en smagssag. Man kan sige, det afhænger af, hvad man til syvende og sidst finder er vigtigst. Vi havde meget gerne set, at voksenundervisningen var draget noget stærkere direkte frem i dette forslag.

Når vi kommer til det konkrete forslag, må jeg nok sige, at det er med noget blandede følelser, vi har læst forslaget. Der er ikke tvivl om, som jeg også nævnte, at der er behov for ændringer. Jeg kan sådan set også godt forstå ønsket om en reform — hvornår kan vi ikke ønske at gøre en ting bedre, og hvornår kan en ting streng taget ikke gøres bedre? Men når vi tager den økonomiske situation i betragtning, er det så en reform, der er behov for inden for dette område, eller er det blot en, hvad jeg vil kalde udvikling inden for de enkelte områder?

Vil dette forslag, sådan som det foreligger her, rent faktisk få den restgruppe med, dem, der ikke er kommet ind i uddannelsessystemet og i fremtiden formentlig ikke vil komme det, hvis ikke der sker noget? Vil dette forslag virkelig få dem ind i billedet, eller skal vi ikke gå meget mere direkte til sagen og specielt sætse på denne gruppe, der jo udgør 20 pct. af befolkningen?

Oplægget er jo meget generelt, som det naturligvis også må være, når det er overordnede principper, der diskuteres. Alligevel føler jeg og mit parti nok, at det havde været ønskeligt, hvis der trods alt havde været nogle flere konkrete tanker, og muligvis

havde det givet en lidt mere konstruktiv debat i dag.

Jeg er enig i — og dér er jo nok ikke enig med venstres ordfører — at det er udmærket, at man tager en mere generel planlægning, men jeg synes nok, at skal folketinget have indflydelse på den, bør den være mere konkret og kontant, end man ser i dette forslag.

Jeg skal nu med dette forslag som udgangspunkt nævne nogle principper, hvor jeg sådan set tror vi er enige med regeringen. For det første hvem lovforslaget er rettet mod: vi finder det vigtigt, at det bliver rettet og endda meget specielt rettet mod den gruppe, der ikke hidtil har fået uddannelse. Om vi ligefrem vil gå så vidt som at skrive, at uddannelserne, som det næsten står i nr. 2, skal være rettet mod dem, der ikke tidligere har fået en uddannelse, ved jeg ikke. Jeg tror snarere, vi vil bruge udtrykket, at det også skal være tiltrækkende for dem, der ikke hidtil har fået en uddannelse. Jeg tror, det er vigtigt, at vi stadig væk bevarer tiltrækningen for dem, der i dag er i uddannelsessystemet og er lidt mere tilbøjelige til at vælge uddannelsessystemet.

Vi er også enige i, at alle aldersgrupper bør inddrages i dette uddannelsessystem, og at aldersgrænserne derfor bør bortfalde, og jeg tror, man kan sige både i opad- og nedadgående retning; de aldersgrænser, man har, forekommer mig ikke altid lige velbegrundede, hvad enten de nu er 18, 19, 20, 25 eller 30 år, eller hvad de kan være inden for de enkelte uddannelser. Jeg har understreget voksenundervisningens betydning, og den skal jeg ikke komme ind på her.

Det andet princip er de livslange uddannelser. Jeg føler også, at der i dette forslag ligger det, at man skal kunne gå ud og ind af systemet på forskellige tidspunkter og have mulighed for at få en kompetence. Jeg tror, det er vigtigt, at vi direkte i forbindelse med dette arbejde nævner ordet livslang. Vi taler meget om det i avisartikler og den slags ting, men når det kommer til den konkrete lovgivning, kniber det betydelig mere. Jeg tror, det er et princip, vi er nødt til at få ind, fordi det vil influere ganske kraftigt på grunduddannelserne og også på de uddannelser, der omtales her, på det 10.-12. uddannelsesår.